

KATRINE ENGBERG

PARJATTUJEN PARATIISI

Suomentanut Sirpa Alkunen

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Taiteen edistämiskeskus on tukenut tämän teoksen suomennostyötä.

Katkelma Forugh Farrokhzadin runosta ”Kaupungin kylmillä kaduilla”,
suomennos Jaakko Hämeen-Anttila.
Lainauksen George Orwellin teoksesta *1984* suomentanut Jussi Tuomas Kivi.

Tanskankielinen alkuteos
De uønskedes paradis

Copyright © Katrine Engberg 2025
Published by agreement with Salomonsson Agency

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-47411-1

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

*Anne Mettelle
pyörätiellä myötä- ja vastatuulessa
aina käsi kädessä.*

”He teeskentelivät ja ehkä jopa uskoivat itsekin kaapanneensa vallan tahtomattaan ja lyhyeksi ajaksi, ja että nurkan takana odotti paratiisi, missä ihmiset olisivat vapaita ja tasa-arvoisia. Me olemme erilaisia. Me tiedämme, että kukaan ei milloinkaan pyri valtaan päästääkseen siitä irti. Valta ei ole keino, se on päämäärä.”

George Orwell: *1984*

Christiania, heinäkuu 1984

Hän nostaa kädet eteensä, katsoo niitä pitkään ja yrittää ymmärtää, että ne ovat hänen omansa. Vartalo tuntuu vieraalta. Hän makaa selällään. Päähän sattuu niin paljon, että hän toivoo kallonsa halkeavan, jotta aivot voisivat valua ulos. Hän kääntää päänsä pois päin seinästä ja yrittää oksentaa, mutta sisuksista ei nouse ylös enää mitään. Vain vatsahappoa, jolle elimistöllä ei ole käyttöä.

Pienen mökin seinät on vuorattu vanerilevyillä, jotka ovat taipuilleet talven kosteudessa niin, että saumat rakoilevat. Mökki sijaitsee heti vallihaudan vieressä, mukavasti sivussa silloin kun haluaa muhinoita, mutta nyt siellä tuntuu yksinäiseltä. Hän miettii viimeistä kupillista vettä, jonka kolme päivää sitten joi kolhiintuneesta, korvallisesta kahvikupista. Hän muistaa sileän keramiikkapinnan sormiensa alla ja kömpelön saven painon. Mette oli varmaankin tehnyt mukin itse työpajan dreijalla. Hän muistaa, miten yritti pitää kiinni hetkestä, kuten ihminen tekee tietäessään sen olevan erityinen. Mutta nälkään ja janoon ei voi varautua etukäteen. Eikä kappaukseen.

Missä Mette mahtaa olla nyt? Hän yrittää nähdä naisen edessänsä, mutta ajatus vilahtaa ohi väistyäkseen kouristuksen tieltä, kun kramppi leviää vatsalihaksista ylös kaulaan ja lamaanuttaa hengityksen. Voimat eivät enää riitä nousemiseen. Pahoinvointi tulee ja menee kuin vuorovesi, ja ajatuskin vallihaudasta, joka liplattaa alempana, vain pahentaa hänen huonoa oloaan.

Hän sulkee silmänsä ja saa hengityksensä hallintaan. Ehkä hän nukahtaa, sillä kun hän avaa silmänsä uudelleen, auringonsäteet paistavat vaakasuoraan Metten verhoksi ripustaman päiväpeiton reunoilta. Lämpö ei ole vielä paennut mökistä, ja peti hänen allaan on kostea hiestä. Hän vilkaisee taas kohti keittiötä, siitä on tullut hänelle melkein kuin pakkoliike. Ensimmäisinä päivinä hän kokeili, oliko mökkiin kytketty vesi. Hän laskeutui polvilleen ja naputteli putkia, mutta turhaan. Hän poltti nepalilaisia savukkeita, jotka maistuivat kanelilta, ja rakensi korttitaloja ja kivikekoja. Ja katseli veden pintaa sameaksi kuluneen pleksilasiruudun läpi. Nyt hän vain makaa. Hän ei voi muuta kuin odottaa, että he tulevat.

Hän on kärsimätön syntyjään, isä aina sanoo niin. He eivät nykyään tule enää toimeen, eikä isä peittele pettymystään poikansa puutteelliseen kunnianhimoon ja vaihtuviin naisystäviin. Ja huumeisiin, tietenkin. Niiden takia he ovat riidelleet monituiset kerat. Mutta kun kynttilät sytytettiin illalla ikkunalle Nytorvin varrella olevassa talossa, hän saattoi silti aina istuutua pianon ääreen ja kääntää kaiken taas hyväksi soittamalla hieman Beethovenia tai Brahmsia. Oikotie perheen anteeksiantoon ja ihailuun on lyhyt ja helposti löydettävissä.

Hän yrittää kääntyä kyljelleen, mutta vartalon läpi iskee kipu silmäkuopista alas lantioon asti ja vatsan kautta takaisin. Lopulta hän luovuttaa ja antaa katseensa taas vaeltaa peitetystä ikkunasta oven vieressä seisovaan pölyiseen kamiinaan. Hän yrittää nielaista, kieli on turvonnut ja kuiva. Silmät puolestaan vetistyvät, ja hän sulkee ne pysäyttääkseen valumisen ja yrittää ajatella mieluummin jotain mukavaa. Päihtymistä. Katastrofia edeltäneitä päiviä. Ne, jotka eivät ole kokeilleet heroinia, eivät tunne sen tuottamaa täydellistä vapauden ja onnen tunnetta. Jokin niin todelta tuntuva ei voi olla väärin.

Kuuluu narahdus. Hän avaa silmänsä, kyynelleet virtaavat taas. Ovi avataan, hahmo irtautuu oviaukosta, astuu pedin luo ja jää

jalkopäähän seisomaan niin, että valonsäteet lankeavat takaapäin. Kasvot ovat pimeässä, eikä hän näe, onko tulija pelastaja vai pyöveli. Pullo hahmon kädessä kuitenkin hohtaa pilkkopimeässä kuin Graalin malja.

”Saisinko minä...” Hänen äänensä sortuu, eikä hänellä ole sylkeä suun kostuttamiseksi. ”Ole kiltti...”

Hahmo kohottaa pullon huulilleen ja juo.

Hän kuulee veden valuvan kielen yli nieluun ja alemmas ruokatorveen. Vesi pulputtaa kuin kevät puro. Kun pullo on tyhjä, se käänetään ylösalaisin, ja viimeiset tipat putoilevat lattialle. Hahmo kävelee kamiinan luo, avaa sen luukun ja työntää puita pesään. Se sytyttää tulen ja katsoo häneen, odottaa lämpöaallon saavuttavan hänet.

”Ei. Ei enempää!”

Hän ei tunnista omaa ääntään, sanat ovat pikemminkin vain äännähdyksiä. Nousemiseen vaadittavat voimat ovat kadonneet, hänen olisi pitänyt nousta, kun vielä pystyi. Nyt on liian myöhäistä.

Hahmo ei vastaa, lähtee vain ja sulkee oven mennessään. Metallinen kilahdus kertoo, että ovi pannaan lukkoon. Minuutit kuluvat, ja hän ymmärtää, ettei ovea avata enää. Häntä ei pelasteta.

Keskiviikko, 16. lokakuuta

1. luku

Ruumisauto peruutti krematoriolle johtavalla kapealla tiellä. Auto pysähtyi, ja kuljettaja nousi ulos avaamaan takaluukun. Valkoinen arkku, jota koristi kukkalaite syksyn väreissä, siirrettiin ruumisvaunujen kyytiin ja sitä lähdettiin työntämään ovelle. Kohti uunia ja viimeistä tulta. Liv katsoi, kun arkku hävisi näkyvistä, ja jatkoi matkaansa hautausmaalle.

Matalat puksipuuaidat reunustivat suorakulmaisia nurmientä ja sulkivat yhteishaudan muistokiven kauniisti suojaansa. Näky toi Livin mieleen hänen vanhempiansa omakotitalopihan kahdeksansadan metrin päässä hautausmaasta. Hoidettua ja huoliteltua, ei ruohonkorren vertaa liian pitkää tai kuritonta. Vainajien piireissä ei ilmeisesti kaivattu rentoa tunnelmaa.

”Missä kukat ovat? Unohditko ne autoon? Sanoinkin, että sinun pitäisi ottaa ne peräkontista.” Livin äiti kuulosti siltä kuin päivä olisi pilalla.

”Rauhoitu, kulta. Minulla on ne tässä.”

Livin vanhemmat kinastelivat tottuneesti keskenään hänen takanaan kävelytiellä. Puhetapa oli heihin niin läpeensä iskostunut, etteivät he itse enää kuulleet sitä. Pienet loukkaukset verhottiin naurahduksiin, jotka eivät olleet iloisia eivätkä lempeitä. Merete ja Erik Jensen olivat olleet naimisissa kolmekymmentäkaksi vuotta, ja heidän yhdessäoloaan pönkittivät pinttynyt tavat. Yksi niistä oli, että vaikka he asuivat kävelymatkan päässä hautausmaasta, he menivät sinne aina autolla.

Liv lisäsi vauhtia.

Puut soratien varrella hehkuivat oransseina ja keltaisina. *Tai-vaassa on aina syksy*, Liv mielti antaessaan katseensa kiertää litteiden hautakivien yli. Niin isoisällä oli ollut tapana sanoa kalenterin ehdittyä ensimmäiseen lokakuuta, kun Liv oli alkanut marista, että taas kerran oli mennyt ohi kesä, josta hän ei ollut ehtinyt saada kaikkea irti. Isoisä oli opettanut Liviä paahtamaan kastanjoita ja keittämään tulisella paprikalla maustettua gulassia, ja juuri isoisä oli pakottanut Livin istumaan nojatuolissa luke-
massa Nalle Puhia ja muumeja, kunnes tyttö eräänä päivänä oli tarttunut kirjaan omasta aloitteestaan. Isoisä oli ollut puu, jonka katveessa Liv oli kasvanut. Nyt isoisä makasi itse puiden juurella.

Liv etsi isoisän hautakiveä nurmialueen muiden kivien joukosta. Kolme riviä vasemmalle, neljä eteenpäin. Hän kyykistyi pyyhkäisemään pois lehdet, jotka olivat tarttuneet kiven märkään pintaan ja peittivät nimen.

Rikosetsivä Carl Gunnar Jensen, kaivattu ja rakastettu.

Isoisän kuolemasta oli viisitoista vuotta, ja Liv oli jo kauan sitten tottunut elämään ilman häntä. Livin käydessä isoisän haudalla suru kuitenkin tuntui taas tuoreelta ja yksipuolinen keskustelu isoisän kanssa sekä aidolta että teennäiseltä. Siksi hän yleensä vältti käyntejä. Sen sijaan Liv puhui isoisänsä kanssa silloin, kun oli täysikuu. He olivat mielellään katsoneet kuuta yhdessä.

Livin vanhemmat saapuivat haudalle, ja Liv mutisi lähinnä heidän takiaan: ”Hei, isoisä. Hyvää syntymäpäivää.”

Viimeisenä heidän yhdessä viettämänään isoisä ei syönyt mansikkakakkua, jonka Liv oli vienyt hänelle saattohoitokotiin. Liv oli ostanut kakun taskurahoillaan sekä muutamilla kolikoilla, jotka oli löytänyt eteisessä äidin kukkarosta. Haavaumat kurkussa olivat niin kivuliaita, ettei isoisä pystynyt nielemään edes omaa sylkeään. Liv oli laulanut pari riviä syntymäpäivälaulusta, ja isoisä

oli hymyillyt vaisusti ja tökännyt Liviä kylkeen etusormella kuin kutittaessaan tätä silloin, kun Liv oli pieni. Siitä hetkestä tuntui olevan ikuisuus. Nyt Liv oli täysin eri ihminen.

”Missä niitä maljakoita onkaan?”

”Se on ruukkukasvi.” Livin äidin äänessä kuului ärtynyt pohjavire. Etenkin kun kohteena oli Livin isä. ”Tuo se nyt vain tänne, niin puran sen itse paketista.”

Livin pään yllä ilma täyttyi vanhempien lyhyistä kysymyksistä ja kipakoista vastauksista. Merete avasi kasvin rapisevasta pakkauksesta ja asetteli sen ensin haudan yhdelle kulmalle, sitten toiselle.

”Kuule, onkohan Anne-täti käynyt täällä lainkaan? Eikö hänkin aikonut tuoda kukkasen?”

Mereten peitelty arvostelu ei uponnut Erikiin. Hän piti pikkusiskoaan virheettömänä.

”Eiköhän hän tule myöhemmin, on kai vielä töissä.” Isä kääntyi katsomaan Liviä. ”Hän muuten pyysi kertomaan sinulle terveisiä ja kysymään, oletko vielä hengissä.”

Liv hymyili kireästi vastaukseksi.

”Milloin olet viimeksi käynyt katsomassa tätiäsi?”

”Voin soittaa hänelle.”

Vanhemmat vaihtoivat katseita.

”Paljonko Carl olisi täyttänyt, jos hän olisi vielä elossa? Kahdeksankymmentäviisikö?”

”Kahdeksankymmentäneljä”, Liv oikaisi äitiään ja nousi seisomaan, jotta pystyi astumaan askeleen verran sivuun väistääkseen kättä, jonka Merete yritti kietoa Livin hartioille.

”Totta, niinhän se oli.”

”Menetimme isän aivan liian varhain. Hemmetin syöpä!” Erik kuulosti liikuttuneelta, mutta Liv oli kuullut hänen sanovan saman liian monta kertaa, jotta olisi todella jaksanut kuunnella.

Livillä oli edelleen etuoikeus suruun, sillä kukaan ei ollut tuntenut ja rakastanut isoisää samalla lailla kuin hän.

He seisoivat vaiti tuijottamassa hautakiveä ja huokailivat vuorotellen kuin jakaen kaipauksen keskenään. Mielessään Liv laski sekunteja ja kuunteli isänsä hengittävän raskaasti nenän kautta. Isä ei ollut koskaan ollut Liville mikään roolimalli, arvostus oli hypännyt yhden sukupolven yli. Livin oli vaikea antaa sitä isälleen anteeksi.

Livin puhelin soi takintaskussa. Soittoääni oli sopimattoman kovalla. Hän otti puhelimen esiin ja näki Petter Bohmin numeron.

”Minun on pakko vastata tähän. Nähdään autolla.”

Liv pakeni kiireesti vanhempiansa närkästyneitä katseita sivummalle ja vastasi puheluun.

”Hei, Petter?” Livin tervehdys kohosi kysymykseksi.

”Kaikki on hyvin, en soita sen takia.”

Siitä lähtien, kun Livin vanha ystävä ja oppi-isä oli puoli vuotta aiemmin saanut diagnoosin varhaisesta dementiasta, heidän puhe-
lunsa olivat usein alkaneet niin, että Petter rauhoitteli Liviä.

”Oletko nähnyt ilmoituksen?”

”En, minkä?” Liv potkaisi pudonnutta oksaa soratiellä eteenpäin, käveli sen kohdalle ja potkaisi uudelleen.

”Olemme juuri avanneet osastollamme rikostutkijan paikan haettavaksi.”

”Milloin?”

”Eilen, maanantaina. Enhän tietenkään voi kertoa sellaista etukäteen. Etkö ole siis nähnyt sitä?”

Liv tunsi rintaansa puristavan ja pysähtyi vetämään syvään henkeä. Puolentoista vuoden odottelun jälkeen avautui viimein mahdollisuus palata poliisivoimiin. Eikä vain mihin tahansa tehtävään vaan rikostutkijaksi Kööpenhaminan poliisin henkikirikosyksikköön.

”Sinun pitää ilman muuta hakea paikkaa, Liv, se on selvää.”
Petter rykäisi kiusaantuneena. ”Et kuitenkaan ole ainoa ehdokas.”

”Mitä tarkoitat?”

”Ratkaisuhan ei riipu vain minusta... Johdolla on kiikarissa eräs henkilö Jyllannista. Hän on selvästikin herättänyt myönteistä kiinnostusta. En tunne miestä lainkaan.”

Liv kuuli vanhempiansa askeleet soratiellä ja kiihdytti vauhtiaan. Mies Jyllannista! Pitäisikö Livin nyt pelätä, että joku päihittäisi hänet Petterin kotikentällä?

”Mutta jos sinä et päättä, kenet te palkkaatte, niin kuka sitten? Eikö johto tosipaikan tullen kuuntele sinun suositustasi?”

”No juu, jossain määrin. Minähän sanoinkin juuri, että sinun pitää hakea paikkaa, tenava.”

Liv vaikeni.

”No, ei minulla oikeastaan muuta...” Petter odotti selvästi, että Liv sanoisi jotain, mutta tämän pää oli aivan tyhjä. ”Jutellaan tästä vielä, Liv. Hei siihen asti.”

Liv lopetti puhelun. Hän jäi seisomaan puhelin kädessä, kunnes hänen vanhempansa saavuttivat hänet. He hymyilivät ja näyttivät siltä kuin olisivat päättäneet kohottaa tunnelmaa ja yrittää viettää mukavan päivän. Merete tarttui Livin käsivarteen.

”Kuka soitti?”

Liv tokaisi vastauksen, ennen kuin ehti jarrutella itseään. Tavallisesti hän ei jakanut toiveitaan ja unelmiaan vanhempiansa kanssa.

”Petter tarvitsee uuden rikostutkijan yksikköönsä. Aion laatia hakemuksen.”

”Oi, onnea, kulta! Erik, kuulitko? Petter on kysynyt Liviltä, haluaisiko Liv mennä töihin hänen alaisekseen.”

Erik taputti tytärtään olalle.

”En ole vielä saanut paikkaa, se on vasta avattu haettavaksi”, Liv toppuutteli.

”Niin, niin, mutta onhan se silti jännittävää. Juhlistetaanpa tätä pullakahveilla.”

*

”Sinäkö olet sitten yksin?”

Ohjaaja kiristi Hannahin kiipeilyköyden lukkoa ja tähyili kiipeilyseinän viereen ripustettua digitaalista seinäkelloa. Myös Hannah katsoi kelloa. Se oli kaksitoista yli yksitoista, ja alkuopastus ja vaatteiden vaihto oli jo hoidettu. Nima ei vastannut Hannahin viesteihin. Hannahin täytyi todeta, että mies oli tehnyt hänelle oharit.

”Ystävälleni ilmaantui valitettavasti este, joten kyllä, osallistun kurssille yksin.”

Mies nyökkäsi niin, että kypärän alta esiin työntyvät kiharat tanssahtelivat. ”Emme valitettavasti voi hyvittää maksua, kun...”

”Asia kunnossa”, Hannah keskeytti miehen ja pälyili muita osallistujia. Useimmat olivat harmaahapsisia, seisovat pareittain ja odottivat hiljaa katseet suunnattuina Hannahiin. Hannah hymyili heille. Ei tässä ole mitään ongelmaa, ei mitään nähtävää. Vain yksi neljäkymmentäkaksivuotias nainen, joka osallistui kiipeilykurssille tuiki tavallisena arkipäivänä, kun muut olivat töissä. Ja hän oli yksin.

”Selvä, sitten kiipeät minun kanssani. Minä olen Markus.”

”Hannah.”

Ohjaaja alkoi esitellä hallin kiipeilyseiniä, ja Hannah tutkaili keltaisia ja oransseja pintoja kiipeilyotteineen ja -kahvoineen suuremmin innostumatta.

Hän oli alun perinkin ehdottanut Nimalle tietyllä varauksella,

että he tulisivat kurssille. Juureton keski-ikäinen mieskö voisi muka oppia luottamaan Hannahiin ja elämään käymällä kiipeilykurssin? Se oli jo melkein liian paksua. Mutta kiipeily sattui myös olemaan harrastus, jota Hannah oli jo monta vuotta haaveillut kokeilevansa, ja se oli tullut hänen mieleensä, kun hän oli miettinyt mukavaa tekemistä vaihtoehdoksi punaviini-illallisille ja keskiyön seksille. Nima ei näköjään ollut samaa mieltä.

Hannah yritti niellä pettymyksensä. Nima olisi voinut edes soittaa ja ilmoittaa, ettei tulisi. Mutta piru vieköön, ei Hannah antaisi yhden miehenretaleen pilata elämystään. Hannah virittäytyi kuuntelemaan ohjaajan puhutulvaa.

”Alhaalla seisova pitää köyden kireänä mutta ei liian tiukalla. Sen tulee antaa kiipeilijälle turvallisuuden tuntua, mutta se ei saa haitata hänen liikkeitään.”

Hannah, joka oli vähällä hukata sekä jutun juonen että mielenkiintonsa, kyykistyi kiristämään ohutpohjaisten kiipeilykenkiensä nauhoja. Ehkä hänen olisi pitänyt vain lähteä pois sen sijaan, että toteuttaisi aikeensa yksin. Hänhän oli keksinyt koko idean suurimmalta osin Niman takia. Nima kaipasi liikuntaa, ja Hannah oli varma, että fyysinen toiminta kohottaisi miehen murheen alhosta, johon tämä niin usein vaipui. Ja reiluuden nimissä myös Hannahin itsensä.

Irtisanomisilmoitus keskussairaalaista oli vienyt pohjan Hannahin olemassaololta. Hän oli kyllä tiennyt, että niin voisi käydä, ja oli sinänsä valmistautunut potkuihin – niin pitkälle, että oli jo ehtinyt puntaroida niiden mahdollisuutta usean ystävänsä kanssa – mutta silti päätös yllätti hänet. Se, että *hänet* voitiin irtisanoa. Että kaikista työntekijöistä juuri häntä ei tarvittu.

Irtisanomisen oli esitetty johtuvan uudelleenjärjestelyistä ja budjettileikkauksista, mutta Hannah tiesi, että ennen kaikkea syynä oli se, että seksuaalirikosten keskuksen osastonlääkäri ei

sietänyt Hannahia. Se paistoi miehen katseesta, kun he kävivät loppukeskustelun, vaikka Kasper yrittikin esittää pahoittelevaa ja myötätuntoista. Kasper oli halunnut pitää keskustelun lyhyenä ja rakentavana, ja Hannah oli poistunut ammottava aukko itsetunnossaan ja kelpo eropaketti kourassaan. Nyt hänellä oli kolme kuukautta aikaa keksiä jotain uutta.

Toisaalta oli ahdistavaa, kun ei tiennyt, miten vastedes ansait-sisi vuokrat rahat, mutta toisaalta Hannahilla oli nyt mahdollisuus miettiä elämänsä uusiksi. Hän oli ollut julkisella puolella töissä siitä lähtien, kun hän oli valmistunut psykologiksi kuusitoista vuotta sitten. Ehkä oli aikakin yrittää jotain omaa, loikata vihdoin ja viimein itsenäiseksi yrittäjäksi.

”Oletteko valmiita? Aloitamme boulderoinnilla.”

Ohjaaja taputti käsiään kahdesti ja johdatti ryhmän pitkän ja matalan seinän luo, jonka juurella oli patjoja. Se näytti siltä kuin oltaisiin koululaisten iltapäiväkerhossa.

”Rauhalliset liikkeet, rauhallinen hengitys. Kiipeily on henkinen laji, vaikka voin vakuuttaa, että tunnette ponnistukset huomenna myös käsissänne ja jaloissanne... Edetään pareittain, toinen kiipeää ja toinen odottaa alhaalla.” Ohjaaja osoitti Hannahia. ”Tule tännepäin, niin näytämme, miten homma toimii. Te muut voitte ensin vain katsella.”

Hannah siirtyi seinän viereen hermostunut väreily rinnassaan. Hän tarttui seinän yhteen otteeseen ja katsoi ohjaajaa, joka nyökäsi kannustavasti. Muut kurssilaiset tulivat lähemmäksi ja asetuivat kaareen heidän ympärilleen. Hannah astui oikealla jalallaan pienelle otteelle ja hilautui hitaasti ylös. Ote oli vain puolen metrin korkeudella lattiasta, mutta tunne oli valtava, kuin hän olisi noussut lentoon. Hän vaihtoi kättä ja löysi korkeamman otteen vasemmalle jalalleen, mutta kun hän astui sille, hän tunsii ohjaajan tarttuvan kiipeilyköyteen.

”Okei, oikein hyvä, Hanne. Pysäytän sinut siihen.”

”Hannah”, Hannah korjasi.

”Jes, sori. Pysy vain siinä. Näettekö te muut, mitä hän tekee väärin?”

Ryhmä ehdotteli vastauksia. Hannahin käsiin sattui, ja vapauden tunne haihtui hitaasti mutta varmasti. Hän tähyili ylös seinälle, joka tuntui paljon korkeammalta kuin hetki sitten, lähes mahdottomalta kiivettäväksi.

*

Liv onnistui selviytymään kahvitelusta vanhempiansa terassilla alle tunnissa. Kun hän avasi oven kellariasuntoonsa Vesterbron kaupunginosassa, hän mietti, pystyivätkö muut kestäämään vanhempiansa seuraa pidemmän aikaa tai ehkä jopa nauttimaan siitä. Hänelle oli alituinen ärtymyksen aihe, ettei hän osannut ottaa paremmin vastaan vanhempiansa osoittamaa rakkautta. Eihän Livillä ollut paljonkaan ihmisiä, jotka pitivät hänestä.

Jatkona ajatukselle hänen mieleensä putkahti puhelu Petterin kanssa, ja hänet valtasi levottomuus. Miksi Petter ei ollut kertonut heti, että henkirikoksista vapautuisi paikka? Viime vuosina Petter oli antanut useammin kuin kerran ymmärtää, että seuraava paikka yksikössä kuuluisi Liville. Oli eri asia, mitä Petter sai tai ei saanut sanoa virallisesti, mutta ei hän yleensä antanut sen pidättellä itseään pyytessään Liviltä apua jossakin rikostapauksessa. Oliko tämä nyt dementian oire vai merkki siitä, että Petter piti Livistä vähemmän kuin Liv hänestä?

Liv kuoriutui takistaan, viskasi avaimet keittiön pöydälle ja kaatoi annoksen kauramuroja ja maitoa kulhoon, jonka otti mukaansa työpöydän ja tietokoneen ääreen. Hän löysi työpaikka-ilmoituksen, pyyhkäisi maitoa leualtaan ja avasi uuden tiedoston.

Kuluneiden kahdeksan kuukauden aikana sen jälkeen, kun Liv oli jättänyt työpaikkansa Pohjois-Jyllannin poliisissa ja muuttanut takaisin Kööpenhaminaan, hän oli haaveillut työskentelystä Teghholmenin poliisitalolla. Liv ei ollut kuitenkaan yhtä ainutta kertaa kuvitellut, että hänen pitäisi käydä läpi hakuprosessi. Hän ei ollut laatinut ansioluetteloakaan eikä valmistellut yhtäkään perustelua sille, että hänet pitäisi valita tehtävään. Se oli ollut häneltä lapsellista ja toivottoman herkkäuskoista. Hän oli kai vain kuvitellut, että Petter sanoisi jotain tyyliin ”Nyt hetkesi on koittanut!”, ja sitten Liv saisi virkamerkin ja virkapistoolin ja panisi hihat heilumaan.

Hän luki ilmoituksen tehden samalla muistiinpanoja.

Tottunut tekemään paljon töitä, luotettava, omistautunut. Tutkintotodistus, missä hänellä olikaan se tallessa? Lausuntoa edellisestä työpaikasta olisi kai vaikea saada. Livistä oli epämiellyttävä ajatus, että hänen pitäisi myydä itsensä valintalautakunnalle, johon kuuluisi Petter ja joitakin vieraita ihmisiä. Mutta Petter puhuisi Livin puolesta, tietenkin puhuisi.

Puhelin soi, kun Livillä oli suu täynnä kauramuroja, ja hän vastasi, ennen kuin oli ehtinyt pureskella suunsa kokonaan tyhjäksi.

”LJ Yksityisetsivät.”

”Öh... soitinko nyt Liv Jensenille?” Soittajalla oli kypsässä iässä olevan miehen ääni, jossa värähteli jotain hermostuneen kuuloista.

Liv nielaisi.

”Kyllä, Liv puhelimessa.”

”Nimeni on Bo Riebenau. Tunsin isoisäsi.” Jälkimmäinen lause oli lähestulkoon huudahdus, jolla hän ehkä yritti lievittää ahdistuneisuuttaan. ”Carl Gunnarin. Tapasimme nuoruudessamme Christianiassa.” Miehen huokaus ilmaisi niin myötätuntoa kuin mielipahaakin. ”Kuulin hänen kuolleen syöpään. Aivan

liian varhain, tapahtuiko se jo kymmenen vuotta sitten?”

”Viisitoista.” Liv nousi seisomaan ja vei kulhon tiskipöydälle. Täällä pitäisi imuroida, hän totesi nähdessään villakoirien nousevan ilmaan ja leijailevan lattialautojen yli hänen kävellessään. ”Tarvitsetko yksityisetsivää?”

Mies huokaisi taas. ”Kyllä, luulen niin. Ehkä voit auttaa minua arvioimaan, olenko oikeassa. Saattaa olla, että ylireagoin.”

”Mitä on tapahtunut?”

Linja räitisi.

”Haluaisin mieluiten puhua siitä kasvotusten. Suo minulle anteeksi, jos olen vanhanaikainen, mutta niin minusta olisi turvallisempaa. Olisiko sinun mahdollista tulla käymään?” Taustalta kuului meteliä, jonka takia Livin oli pakko siirtää luuria kauemaksi korvasta. ”Anteeksi, olen iän myötä muuttunut näköjään kömpelöksi käsistäni. Nykyään minun on mahdotonta pitää tavaroista kiinni... Asun Kartoffelrækkernen alueella. Sinähän majaillet myös Kööpenhaminassa, eikö totta?”

”Milloin ajattelit?”

”Jos niin pian kuin mahdollista.”

Liv vilkaisi tietokonetta ja keskeneräistä työpaikkahakemusta, joka odotti häntä.

”Lähetä minulle osoitteesi tekstiviestillä. Pääsen sinne puolessa tunnissa.”

*

Sisustusbetonilla silatut seinät ja suuret lasi-ikkunat, joista avautui näkymä veden ylle. Eteläsataman koulu ei todellakaan muistuttanut alakoulua, jota Nima Ansari kävi lapsena Qaemshahrissa. Nykyaikainen rakennus muistutti hänen mielestään enemmän hienoa teatteria kuin lapsille tarkoitettua julkista

oppilaitosta. Käytävällä, missä hän istui, edestakaisin kirmaavat lapset näyttivät myös ensi silmäyksellä tyytyväisiltä. Heidän iloiset kiljahduksensa viilsivät Niman korvia ja riipivät hänen repaleisia hermojaan.

Hän otti puhelimen esiin nähdäkseen, mitä kello oli. Hannah oli soittanut, ja hän tunsi palan nousevan kurkkuunsa muistaessaan, että he olivat sopineet tälle päivälle menoa, jonka hän oli unohtanut perua, kun koululta oli soitettu. Hän aikoi juuri kirjoittaa viestin selittääkseen tilanteen, kun rehtorinkanslian ovi aukesi.

”Oletko Shirinin isän serkku? Nima?”

Rehtori oli nainen, jolla oli tumma kihara tukka ja isot kultaiset korvakorut, ja Nima ehti ajatella, että aikoinaan hän olisi varmaankin yrittänyt jotain, jos olisi kohdannut naisen baarissa. Nyt hän kuitenkin vain nousi seisomaan, pani puhelimen pois ja ojensi kätensä ilme vakavana, mikä toivottavasti sopi tilanteeseen.

”Tulin niin nopeasti kuin pääsin.”

”Arvostamme sitä.”

”Onko Shirin kunnossa?”

”Kuten sanottu, sukulaistytöllesi ei käynyt kuinkaan. Hän odottaa sisäpuolella.”

Rehtori päästi Niman sisään työhuoneeseen, jossa oli kullankeltaisia puukalusteita, taidejulisteita ja designlamppuja. Kirjoituspöydän luona istui Niman serkuntyttö hintelänä ja lypsässä hypistellen reikää farkkujensa polvessa.

Shirin ja Nima olivat asuneet jo lähes puoli vuotta yhdessä Niman hinaajassa Fiskerihavnissa, entisessä kalasatamassa, mutta Nima oli saanut holhoojan aseman vasta äskettäin, ja Shirin oli juuri aloittanut uudessa koulussa kesäloman jälkeen. Elämä oli haurasta, ja jokainen päivä tarjosi uusia, odottamattomia haasteita. Kuukautiskipuja, matikanläksyjä ja luokan tyttöporukan,

joka jätti Shirinin ulkopuolelle – miten ihmeessä Nima pystyisi hoitamaan kaiken? Oli käynyt selväksi, että viisitoistavuotiaan tytön kasvattamiseen olisi vaadittu suorastaan taikavoimia.

”Hei, Shirin.” Nima silitti Shirinin takaraivoa ja tunsi tytön vetäytyvän kokoon hänen kätensä alla. ”Mitä on tapahtunut?”

Shirin jatkoi housujensa hypistelyä eikä vastannut. Koulunjohtaja nosti vihreän karkkipussin pöydälle.

”Kyse on tästä. Istu alas.”

Nima istuutui Shirinin viereen ja yritti tutkailla, mitä pussin päällä luki, vaikkei se ollut välttämättä tarpeen. Hän tunnisti kirjaimet ulkonäöltä.

”Shirinillä oli nämä nallekarkit koululaukussaan. Hänellä itsellään ei ole minkäänlaista selitystä sille, mistä ne ovat peräisin. Tiedätkö sinä jotain?”

”En.” Se oli samaan aikaan totta ja valhetta. Nima ei tiennyt mitään juuri kyseisestä nallekarkkipussista, mutta hän tunsi liiankin hyvin sen sisällön. Vihreät hedelmäkarkit maistuivat tuoreelta omenalta ja niiden sisällä oli THC:tä. Jo yhdestä karkista meni pää sekaisin, etenkin jos oli yhdeksäsluokkalainen pikkukakara. ”Shirin, ovatko nuo sinun?”

”En tiedä, mistä ne ovat”, Shirin mutisi nostamatta katsetaan.

”Miten ne ovat joutuneet sinun laukkuusi?”

Shirin kohautti olkapäitään. Nima kaipasi selitystä. Sen ei edes tarvitsisi olla totta, kunhan he pääsisivät sen avulla pois pälkähästä, jonka vankeina he olivat kansliassa. Rehtori ehti avata suunsa ensin.

”Koululla on nollatoleranssi huumeiden suhteen. Ne ovat valitettavasti kasvava ongelma yläasteella, joten meidän on oltava tiukkoja. Huumeiden hallussapito on erottamisperuste, ja ilmoitamme myös automaattisesti poliisille.”